

የቀዳ መብራት ሂለታዊ የሽንድ መልኩ የመሸጊል ልከፍት

ከ ህማ ቁጥር

በሆነው የሂደት ችሎጎር ዓለም ካነባገኘበት አሉሁ በለው ሌላን ድምር እውን የሆነ ክስተቶች እና
ም ሁይወት ያልነውን ካር ማቻዕባቸው አልቀረም፡፡ ተጠቃሚነት ገበያ ወርድትና ለለባነት፡፡
የአጠቃቁ ተጠቃቁ ማን ይህን ማን ገኝ አከራከር በሆነም ግማሽ ሲዋንን ቁርወ ደግሞ ቁንቁ
እልባ እባባን እየረጋሙ መቀበለቸው የሚታወቁ ነው፡፡ ወደ አሁን ሂለታዊ ለንመጣ ደግሞ ደል
እናጋራው የህቅ በለበት እየሆነ ተስፋወው ነገ ተብ እየተወጠዣ ወይም በተፈተኝነት--የወደቀ
ዘኑ ምሳር ይበዛበታል ነውና-- መከሰሰ ወይም መውጫለሁ የተለመደ ነው፡፡ በሆነችን ሂለታዊ
ደግሞ በለመልማቶች የበጀር ካለውቸው ወይም ቁጥረቸቻን በማስለፍ ታሪክ ለረወቻችና ድግሞችን
እየጊዜበት ለከተሟ ቁጥጥዋል፡፡ ከኔ ለጊዜ ለም ተደንቃ በየ እና ለምስል በበትወደድ መከን
ን አማካኝነት እኔ ተወድርጋን በአውራንት መድበው አዕልዋል፡፡ የልጅ አያበጭ ታሪክ እንዲሁ
በሆነው በዘመኑ ለመስጠት ነው፡፡

ይህን መንደርድሮች ከደረግዬ በቋላ ወደ ወና ቅና ነጥቦች ለመለስ ሂለታዊ በደረሰናው የእውሮ አጥር
ሆና ለአበራረቁ ማያቱ የግድ እለመሆነን መረዳት እንቻለን፡፡ ቁል መብራት በወደህ ቁጥ
አተንቀባቀስ በሆነ በለላ መልካ ደግሞ ማንም ለገባበት የሚቻልበትን የገመት፤ የመሽታና
የቆንሰ--የቆንሰና ቤትን የሚያመለከት ነው፡፡ ሁሉም የሚገበበት፤ ሁሉንም የሚቀበልና የሚያስ
ተናገድ ቤት፡፡ ሂለታዊ በዘመኑ መልካ የሚመለከት በርከት ለሌ የፖለቲካው መስከ የሁሉም
መንበራረቁዎች ይህንና ምስቀልቁለ ወጪንበርን እንግሰ ለአሁባብ መለት እውቅ ሁኔታ ይፈጻሚል
፡፡ እነዚ አገዳመሂን፤ ሆኖ እምግባርና ቁዕል ሂታዎን፤ ተረጋግዢ ወጪውንና ማቅረውን፤ ገዢ አሳ
ዳቻችና ተከለ ለበ አፍቃወውን፤ ያልበበውንና እንከርዳዶን፤ ተሬካ ነጋቻና ፍረንድ እምግባርና፤
ተይት ለመሆ በርጋዎችና አስመሳይ ተጋዳዙን በአውራ ሁሉንም ተቀብለ ዕልልታ የሚያቀል
ውው ሂለታዊ ለሁጻው ለአሁባብ የሚበቻል እይሆንም፡፡ እው ከተገኘቱ መማር አቅምን ለገም
እንደት እናጋራው ያለን ተንሱ ሁሉ መረዳቸን በለን ተቀብለን የምናጋብዕብ ከሆነ ከተደ
ያውጥን፤ ተገኘት ወደም መተምቀ የአጋንስ እና ያለንና ተገኘት ሁኔታ መሆኑን ቁልቻ
እናጋን በተማበር ያሳያን እና አዋርያና የበርታቸቻን ቁልቻ እናጋንን ከወሰድን ተፈተኝው
እናወ ነን፡፡

ታዋቁ የፖለቲካ መሆ በአንድ ወቅት ለው ይቀሩል ያለት በተወስኑ ይረዳ ሁኔታ በጥረውም፤
በተስፋ ለለውጥና ለመሻሻል መጠር በገበናም በዘመኑ ለው ይረዳቸው ለይጣን በከተሟ ነገና
እያቀበለቸው ለሂሳብ ብኩ ሆኖ ሆኖበናል፡፡ ተገኘት ወንበ በለለበት ይፈጻሚ ለሰኑ ቁልቻ
ገበናው የዋሽት እና ክርቱ ለመመ መጠለም ለሰኑ መጠበቅ የለበናም፡፡ ተገኘት የገበናም

ኩራ ገንዘብ ወሰዳ ያየከናው እኔ አዋጋ ሲል ገንዘቡን ለቀም ነገር አውላለሁ ሲል ማመን የጤቶች
ወን በልጠት ስይሆን የሰጠውን ፕሮነት አመሳካች ነው:: መጠጥና ለግም ለጤጠ የተነስተ ሁሉ
ንግድ ፍ በለው በጥቀም መንገድ በያስተናገድ ምክንያታቸውና ግባቸው ግልፅ ነው:: በፖለቲካው
መስከ ገን አሳይ አገዳሚውን፣ የፖለቲካ ይሳይውን ሁሉ ማስተናገድና መሬ በለው ማቀኑና መከተ
ለውልችን አለያም የከረሪ በስጠትን ማስከተሉ የሚያቀር ነው:: በፖለቲካ ቀይ መብራት
ለሁሉም መስተናገድ ስይሆን ቅም በልፅ አስተ ቅም እንበል የሚል መሆን አለበት:: ቅም በለው
የሰጠውን ተመክር መግምገም የሰጠልጠ፤ ቅም በለው ምርቱን ከማርያም መለያት የሰጠልጠ፤
ምንኛውም ተመክር ተመክር የሚችለ አውልደናይ ወይም የፍርሃት ምሳሌ ፍቃድ መሬ
ና አዋጅ ለሆን አይቻልም:: በጥቅምና በደመ የሚንስራስርበት የሚመስላለውም ላይ በለው አስቀ
ባቢ ለሆን መጠበቅ የለበትም:: ከስዎ ደንገም ከአቅሙና ከጠበቀ በገዢና በሽጂ ለጠበቅ የተወጪ
ሪው ይጠበሳል:: ይህን ሁሉ በረክም የተግል ተመክር ስጠባችን የየውና የታዘበው ነው:: ለተንና
አቅሙን፣ በጥቅምና ፍቃድ መሬት መከተል በዘመናው መልካም ልክ መያዝ እንዲ በወር እስር ጉለበትን
ማንኛውም ማለቱ፣ ተከለበበ ማጠናጠና ለሆኑ ያደረሰውን ለሆን ያደረሰውን ለሆን በለው መውሰድ ሆኖ ለረሰ/
ገንተል ጥያት የሚበረጋገዥን--ልተ አይቻ የሚከላለውን-- የድጋልቃቁ መርሱት ፍቃድ መሬ--
ከማንኛር አድርነት መውሰድ መጨረሻው አያምርም:: በፖለቲካ ቀይ መብራት መፈረከን በእልባ
ለና አፍቅር ጉዜና በጠቃቁው ወይም አናን ልተኛውና መተካልን በየች የሚጥሩ የዳንብራ በት
ለያደርግ መፈቀድ የለበትም:: የቀይ መብራት የመሽታ በት ሳለቶ ሁኔታን ይገኘል::
የፖለቲካ አመንገራነት ደንገም ከዘመኑ በሽጂ በከፋይ ሁኔታን የሚያጠኑ ነው::

ወያኑ በመጠቀም ገንዘብ ምርጫ በለው ለያካሂድ በተነስተ ፍልት አይደለት ተካክር ገበቶ ከመግኘ
ት በፊት ቅም በለው በጥጥና የ 1997-ናን ምርጫ ሂደትና ወጪት፣ የተገኘውንም ተመክር መግም
ንግድ አስፈላጊ ነው:: ለታገል ለተነስ ብይል ትርጉን መመርመር ትተክን ማክበርና ለብን ማጠናከ
ር ነው:: በያንስ የሰጠውን ስህተት አይደግምም፣ በለው ለውልች የዳረሰትንም አስፈጸቶና
መሬ ገን በየችንም ደንገም በሥራ አያውልም:: ከስዎ ስህተት ከበረት እንተ በይጠናም መንኛ
ተፈታዊ ሁሉም በረሱ ከተወለወለ እንተ አያጠቃውም:: ይርሱትም ተግልም ለብን ከገመገመ
ከፖለቲካዊ እንተ ለብን ይከተከላል:: እኔ እንዳንዳች የነገድችን ወል ለተው ፍቃድ ከዓመታት
ቆጠሬ ይርሱ የተያያዘ አስመስላለው ለማቅረብ ቅጣት ይደረሰኝል:: በቀርጥነትና በጀግኙነትና ለዘሱ
ም መሬት ለሆኑው ጉዜት ዓይነት ምሳሌ የነበረት ይቻለማች ተከለ ወልደ አዋጅ የተ
አልነበጥም--ልቀችው ገን መለና የወጪት እና--በለው:: በወጪትነቱ ሁጥቱ የፈሰብ ካልን እንዳ
ደንገም መለስ እናዋም ምሳሌ ነው:: የሰው በልሆነት ከወጠናው ይርሱ ለግም የተያያዘው ከሞንች
አቶ፣ ከአስተዳደሩ፣ ከአስተዳደሩ ነው:: የፈጸማዊ ተጋነትም ከዓመታት ቅጠሬ ይርሱ የግም ከተመክር
ና አቅቀም ይርሱ የተቀረና ነው:: ማንቃባት ስንልም የሚሰብ ፍቃድን እንዲ የተምጋል ትርጉን
አለመሆናም ግልፅ ነው:: ፍቃድ ሳለቶ እንተና እቅበት ከሚበለው መንኛር መፈለግ የለበት
ነው ማለት ነው:: ተደርጉም እንደተባለው መለትህን ከወቅያው ተሻሽልዋለሁ --በበለው ገን ለስ
ህን ከወቅያ አይበገኘ ተሆናለሁ:: ቅም በለው--ቀይ መብራትን በእሱ መልካ አብርቶ--የሰጠውና

የለውን ሁኔታ መመርመር ተግባር አስፈላጊ ነው:: ይህ ከተደረገ ነጋ ጥሩ የወያኑ ተንከል ስለሆ
መሆና ይቀራል:: ይህ ከተደረገ ሁቀኑ ታጋሪና ብሔር ወያኑውን ከአስመሳየድ በሰጣጥ አነጋገር
ከከናው ተቃዋሚ መለያት ማበራየት ይችላል:: የአዘጋጅ ካራም ይወካል:: የዚህ ካራም የተጠናከረ
ይህንና ለዚህ ወያኑው ተግል ለንመከበት እንቻለን ማለት ነው::

የሚታገል ደርጅት ሆነ አዘጋጅ የሽንፈት ወልና ለኖረው አይቻልም፤እይገባም:: ወልና የየዘው
ይመስላ ግን ለሽንፈት የዳረሰንን አቅምችና ወሳኔዎች ወይም ለምድች መደርገሙ.
በያስጠደቅ ለያንስ ነው:: በዚ ገዢ የተሞከሩ የህብረት ግንባር ምስረታ ሂደቶች ለሁተቶችን
ስለጠናማና በዘመና የተነሳ ለዘመና አይተናል:: ተግልን ለመሩ ቅርቶ ለመመራትም ተለዋጥ
ውና በቃቱ የሚያንስችው የመድረሻ ፍጥቶ ሆነው ተግል ለመጥር ግን አዘጋጅ አገልፏው
ስለጠ በተደረጋጋሚ ምርን እያልፍችውና ለሁተት እየፈጥምን ተተደተናል:: ተገንት መርነትን
የሰኞችን ነው መርነትን ለሰኞችን በየዋህንት እንጂበቃለን፤የአየትን ገዢ አበበ ማለት ዓይነት::
በዚህ የእኛ አዘጋጅ ገዢዎች ለቀቃ ገዢዎችው አለመሆኑን እያወቂን፤ በቀበሌችን ገዢ መው መነስ
ነስ ያስታችው መሆኑ እየተነገረን፤ከመስላለኝ ወረራ ገዢ ይሞር እንኩን ያግሙን ያጋግሙን ያወቂ
ነው ሆኖ በ1997ም ሆነ ነው በ 2002 ዓ.ም. ይህንን ለሁተት በመድጋም ከበዳኝን ለርሱትና እናነት
ይመጣል በለን ለንጂበቃ እንታያለን፤ ነው ገዢ እዳረሰን በለን የሚናዝረባችው ለገዢም ሆነ
ግለሰቦች ተገንት ወይ ከጠዋቱ ከእኛ ጋር አለመሆኑችውን፤ ለእኛ አለመቆማችውን አይይተውን
ነበር:: በእኔ ያልማ ይሳይ እባዛ አይገኙልም የተበለውን መረጃ ለገባን ገዢ አለን በስማይ
ማንነገሩናን ከመረጥን ለሚደርሱው ገዢት ያው ተጠቃቁ ልማትን መሆኑችን አይቀርም:: ለባኬ
ስተወዳቁ ለምንጻ ተነስ ተባለ እንዲ ለባኬ ለተሰባከት ለምንጻናም መምር አልተባለም ነበር::
ታደሮኑ ምን እና? እውን የመስኑና ወልና ይዘናል? ለቃይና መከራን ለምድናል? ማንቻችን
ለቃቃና ተመቻቻቻል፤የልሳሳል?

የወያኑ አገዛው በአዘጋጅ ገዢ የመግ መቅበናት መሆኑን ነው እኔ የሚል ካለ ከህቅም ከኢትዮጵያ
ው የተጠቀ ነው መባል አለበት:: በደም ግብር ታኩረር ተከብር የቀየውን መረት፤እሳክታም
ሸጠ ከስዳን ጋር የተጠጠበትን የቃራ መረት ወያኑ ለስዳን አገልጻ ለተቋል:: የከህዳት
ከህዳት፤ተጠመኑ ግዢት እስከ የምበራ ድረሰና አገልጻ ለመስጠት ተከቻቻቻል:: ወያኑ ቅድመ
ስለጠ የተጠጠበት ወያኑ ለተጠጠበት ወደ ተግራይ አስተያየት በማከላል ነው ለመራን ወዘተ
“መራቱ የግለ የተግራይ” በለው ይዘዘዘዘል:: ሆኖ መስቀል፤ ሆኖ መቀበልም ለእረጻ ለቃይናው
ለህንና በዚ መቶ ገዢ ለከተር መረትን አገልጻ ለተቋ ለምች የሚያመርቻቻን ወደ ለገዢው
እንዲያንተው ፍቃድላችዋል:: ሆኖች የመረት ተከናቻዎች ያግዢ መብት አልቀመን ለራተኞ
እስከ መደበደብ ድረሰ መብት በወያኑ ተስተቋቻቻል:: ግብር ለተቀር የዘመ የለም መረት
ተቀራማች ሆኖለች:: ይህ ወርርደትና ቁለት ለፈጥም አዘጋጅ በአምታ ካየ ወያኑ በቃላ በመሆ
እንበሳ ጋር አይፈላም በሚል ማስረከት በሀገት ወጥና ለዚህ እትዮጵያ ደርጋች ይቀተላል እንዲ እያቀም
ም:: ተመሳሳይ የመረት ለገባና አርፈም በማድረሰበና ተዋናር በአዘጋጅ ተቃውም የተነሳ ተስርሱ

እ:: በረለች ሁገች የኑሮ ወድንትን በመቻዎም ስላፍ ያካሂዳና ተቻዎም ያስሙ አዘበች ወጋ
ን አስቀኔበዋል:: የአራን አዘበ የተወጠረበረ ምርመን በመቻዎም ያመን ክፈለስ በቋን በቋና
ተሽነኩኩ ላይ በቋራጥ መረወቅ አማካኝነት አራም መስቀልነትን እየከፈለ ተግልን ቅጥል::
ያሁ ለቀቅ ለይሆን መብት ጠበቅ የህን ተግልን ወጠታማንት ይግሞ በእናም ተመክር ዋናዎ-
ናው:: ሆኖቸው ሲጠጥር አውጭኩ እገዚ የሚደለ መረወቅም ያስፈልጋለ:: መሠረታዊው ነጥበ
ናትምህርት በተለይ የራሳን ሁገር በራሳ ማስከበርን ይመለከታል:: እረመናው በደንት ከገኘ ወደ
ገቡ ግፍን በግፍ ገይ እየከመረ በሆገር በከዘበ ገይ ለቀልድ --በሽከም የሚሂድ የከተማውን
ርቀት አያውቀውም ነውና--፤ በዘመናው ለቀልድ፤ በመስናና ለጠራግለቹ፤ መረን ለያባ፤ ይለናቸና
ስላምርጉ ባሕ በዝምታ ማየቱ ተፈለግ አልተፈለግ በውዳ ገዢ ባርነት ለመሰድ መቻለንም መቀበላ
የጋድ ይሁናል:: ሁገርን ለማስከበር፤ መብትን ለማስከበር አዘበ መነሻት መታገልና ለእረመናውም
አገባብ ሆነ ለደጋፈወቅ ባዶናን አይበገኙቸን ማስየት አለበት:: በለበቱ ያቀለለውን አጥሌ እንዲ
ለ የተከበረች ሁገር ባራ የተደንጋጌ ለይቀር መጠቀም ስትሆናና ተጨማሪ ቅለትና ወርሱት በውያኑ
አጋራናት ለመጠበጣን መቻለ ማለ ንዲና -ምን ማረጋ ይቻላል-- በለው በከንፈር መጠቀ
ለመቀበላ ንጂበት ማለቱ ከበሩና ወጥት ለእቻቻቻ ማለት አለበት:: በአዋጅ የሽንፈት ወልና
አልያዘንም ካልን ለድል መታገል፤ ለመባትና ሁገር መዋሪ እለበን ማለት ነው:: ይህ ተግልም
በዚ መስቀልነትን ለጠደቅ ይቻላል፤ ገዢ ለፈቻ ይቻላል፤ ገዢ መደረግ-- መደምር መጠናከ
ር ያለበት ተግል ነውና ለቻቻቻ ወርሱትን ከመወረሰ ይቻናለ:: ይል የለመድን አዘበ መሆና
ቻቻቻ ይግሞ በዓለም ያረጋ እናስመስከረለን::

ይህ ለይሆን ቅርቶ ወሆኑ ወሰኑ ከፍርዏ ከአዘ መሳሙና እየከፋይ በሚል ልለጥ፤ የአባትህ ቤት
ስላምር አበረሱ እረፈ በሚል ለልጻ ለልጻ ለልጻ ለልጻ ለልጻ ለልጻ ለልጻ ለልጻ ለልጻ
አቀኔቸና ምሳሌ በመደጋገጧ፤ አቅምን አውቀ መኖር ተና ነው የሚለውን የባረቀ ካኩና ለንድ
ቦግና ለጠበት መነሻበና ሁገር ስትሆናና መካጋት ይከተላል:: ተቻዎም የለም
ተይከና ነህ በለና ለልጻ
ጥል፤ ለመስቀል ማለትና የእና ለልጻ ለልጻ ለልጻ ለልጻ ለልጻ ለልጻ ለልጻ ለልጻ
ቀርቦ ለታይ፤ የሆገር መከራ ቅጠል እይሁንም:: አዘበ ሁገር ለስራ ለማስከበር የሚቻለው
በአመሰ እንዲ እናን በመስጠት እይደለም:: የመቻቻቻ አዘበ በአንድት ልለት ከኩ በላይ
ህይወት በንብርም ወደ 18 አጋርከናወናን ገዢ የተወስኑትን ፈጠ አጠቃ ለአጠቃ ለአጠቃ በውሃር
ወቅ ገይ የበተዘኑትን ተቀናቸቸል:: አውቆን የሚል እንዲጋድች ባራ የተተቀ ተግል ከመት አልፏ
ል በለው የሚቻቻውን ሁቅ እናይ በለም እርፍር ለንድ ካልን የጋድና ፈለጥና ካልን ከለምበ
ያ፤ ለማለያ ተባለ የመን፣ አፍጋናስተና አራቀ ወዘተ የተተቀ ተግል-- ዓይነቱ በለም-- ተኩና
ጥ ይገኘል:: ለነገ ባራ ይዘጋጀለ ተባደልና የካራውን ሁኔታ ለንመረምር ነገ የአመሰና የበረት ተግ
ል መስቀል-- በአፍርቀ ቅንድና በዓለምም ያረጋ-- እይቀል መሆናን እንጋነዘበለን:: የነገ በለበቶ
ቻ የመፈንጋል ለከፍት ያጠቻቻው ለይሆን የአመሰ እሳት በደማቻው የሚሂጠው በቋ ዓቻው::
አዘበን በንቃሽ ፍንጋለ በባርነት ለገዛ የተነገው እረናው ወያኑ የእቻቻቻ አዘበ የመፈንጋል

ልክናት እንደማያጠቃው ለረዳ የሚችሉው በሚገባው ቅንቃ ትምህርኩን ስራት ነው:: በስፈው ሰኞቻው ይግሞ ሁኔታ የመጣበትን መቀበል፣ በካምታ መግዛት፣ ለበርነት መኩረግ፣ ለማኑራብበው መመቅትና ቅኑዕት መሆን የለበትም:: መሆኝን ነገር ሁሉ ማጭበብራሪ፣ እንቃታውን ደሰነድ ማስከላል ደሞከራለን ማረጋገጫ፣ ገለሰቦን ማሳቢጥና ልሰን ፍቃም ተገናው ማድረግ ደርጅቶችንም ትግልንም ሲገኘ ይጋለሙን እይተናል:: ለገለሰቦች የወጪ በተገል ገና ገልተሸጥና ፍቃም እምነት ተን በመሰጠት ከበረታን ስይሆን ተገናነትን ማንበሳቁ ወጪቱ አለታዊ ነው:: ዕድገትን ሆኖ ባለቤት ለቃም ዓመታት በገዢችን የተሰያመብን አምባንናች የፍርሱት ቅቶችና ነፍስ ገዢች ሆኖ ወጪው ተይተዋል:: ከዚህ ሌቀመንበር በባለም በወደሰም በዘሩት ገይ የወጪ ቅንጋሽና መኩግጋው ቅ እንዲ ከዚህ ሌቀች ሆኖም አላተገኘም:: በሌላ ሁኔታም ገና ከወደሁ ለማየትናት የታጠቃቄም በሆነ ገና በሚገባ መረት ስማይ ለይዘጋጀበት በለው ከተገል ከመከራ ይሻጠል በርጋግግ በለው መግኘታችውን ቅኑበናል:: ለዚህም ነው የመፈጸገል ለክናት ሲያልፍም እይነትን በለን ከበረታንና ሲገኘችንን ተብቀን ለሁርና ለአጋብ ወሰን ትግልችንን መቀበል ያለባን::